

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

VIII. Epist. Synodica ab Episcopis Serdicae congregatis ad totius orbis
Episcopos scripta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

iniquis iudiciis ipsi quoque accusatores fugam arripuerunt. Quod quidem multo melius docent litteræ ipsius Concilii, quas certioris documenti causâ huic operi intexam.

CAP. VIII.

Epistola synodica ab Episcopis Serdicae congregatis ad totius orbis Episcopos scripta.

SANCTA synodus Dei gratia Serdicae congregata ex urbe Roma, Hispania, Gallia, Italia, Campania, Calabria, Africa, Sardinia, Pannonia, Mæsia, Dacia, Dardania, altera Dacia, Macedonia, Thessalia, Achaia, utraq; Epiro, Thracia, Rodopa: Asia, Caria, Bithynia, Helleponto, Phrygia, Pysidia, Cappadocia, Ponto, altera Phrygia, Cilicia, Pamphylia, Lydia insulis Cycladibus, Ægypto, Thebaide, Libya, Galatia, Palæstina, Arabia, omnibus ubique Episcopis & comministris Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ, dilectis fratribus in Domino salutem. Multa quidem frequenter ausi sunt Ariomanitæ, adversus servos Dei qui rectam fidem custodiunt. Nam cum adulterinam doctrinam supposuissent, Orthodoxos persequi instituerunt. Tantopere denique adversus fidem infurxerunt, ut idlatere non potuerit aures Deo charissimorum Imperatorum. Itaque opitulante Dei gratia, ipsi quoque Deo charissimi Principes, nos ex diversis provinciis & civitatibus congregarunt, & sanctam hanc synodum in urbe Serdicensi celebrari permiserunt: quo tum omnis discordia tolleretur, tum omni fidei pravitate expulsa, sola in Christum pietas apud omnes ubique servetur. Venerunt enim Episcopi ab Orientis partibus, ipsi quoque à piissimis Principibus impulsî, maxime ob ea quæ identidem iactabant de dilectis fratribus & comministris nostris, Athanasio scilicet Episcopo Alexandriae, Marcello Episcopo Ancyrae Galatiæ, & Alclepa Gaza. Nam & ad vos forsitan pervenerunt calumniæ: vestras quoq; aures ipsi forsitan commovere tentarunt, ut eis quidem quæ adversus innocentes ab ipsis dicuntur crederetis: ipsi vero improbæ suæ hæreseos suspicionem vitarent. Sed non diu hæc illis facere liberum fuit. Est enim præses ac defensor Ecclesiarum Dominus,

δικασαῖς καὶ οἱ κατήγοροι. καὶ τὸ αἴματι διδάσκει τῆς συνόδου τὰ γεγραμμένα, ἃ σάφως ἐνεκα διδασκαλίας ἐνθήσω τῇ συγγραφῇ.

Κεφ. η'.

Ἐνωθιὸν ἔσο' ἡ αὐτοῦ συνελλυθέντων ἐπισκόπων σφίσι τὰς ἐλάτ' οἰκουμένῃ ἐπισκόποις γραφίη.

ΗΓΙΑ σύνοδος ἡ κ' θεῶν χάριν ἐν σαρδικῇ συναχθεῖσα, ἀπὸ τε βόρῃς & ἀσπασίας & γαλλίας, ἰταλίας, καμπανίας, καλαβρίας, ἀφρικῆς, σαρδανίας, πανονίας, μυσίας, δακίας, δαρδανίας, ἀλλῆς δακίας, μακεδονίας, θεσσαλίας, ἀχαιίας, ἠπειρών, θράκης, ῥοδόπης, ασίας, καρίας, βιθυνίας, ἐλλησπόντου, φρυγίας, πισιδίας, καππαδοκίας, πόντου, φρυγίας ἀλλῆς, κιλικίας, παμφυλίας, λυδίας, νήσων κυκλάδων, αἰγυπῆς, θεβαίδος, λιβύης, γαλατίας, παλαμίνης, δραβίας, τοῖς πανταχῶς ἐπισκόποις & συλλειτουργοῖς τῆς καθολικῆς & ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς ἐν κυρίῳ χαίρων. πολλὰ μὲν καὶ πολλὰ καὶ δρεομανίται ἐβόλησαν κ' τῶν δόλων τῶν θεῶν τὴν πίσιν φυλατῶν τὴν ὀρθήν. νόθον γὰρ ἑσθάλοντες διδασκαλίαν, τῶν ὀρθοδόξων ἐλαύνοντες ἐπεράθησαν. τοσούτοι λοιπὸν καὶ ἐπείνεσαν τῆς πίστεως, οἷς μὴδ' ἐτὴν ἀκούει τῶν θεοφιλεσάτων βασιλέων λαθεῖν. τοῖς ἀρετῆς χάριτος θεῶν σωεργέσης, καὶ αὐτοῖς θεοφιλεσάτοις βασιλεῖς σμνηγαγοῦν ἡμᾶς ἐκ διαφορῶν ἐπαρχιῶν & πόλεων, καὶ τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον ἐπὶ τὴν σαρδικησίαν πόλιν γράμματα ἐδώκασιν, ἵνα πάντα μὲν διχόνοια ἀφαιρεθῆ, πάσης δ' ἰκαροπιστίας ἐξελαθείσης, ἡ ἐῖς ἴσιν χεῖρον ἐυσέβεια μόνη πᾶσι φυλάτῃ. ἡλθον γὰρ ἐπισκοποι ἀπὸ τῆς ἑώρας, περὶ ἑσθάλοντες καὶ αὐτοῖς παρὰ τῶν εὐσεβησάτων βασιλέων, μάστιγα δὲ ὅπερ ἐδρῦλθεν πολλάκις ἀπὸ τῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἡμῶν, ἀθανασίως τῶν ἐπισκόπων τῆς ἀλεξανδρείας, καὶ μαρκέλλου ἐπισκόπου τῆς ἀγκυροσταλίας, καὶ ἀσκληπιάτου γαζης. ἴσως γὰρ καὶ εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐφθασαν αἱ διαβολαί, οἷς καὶ τὰς ὑμετέρας ἀκοὰς ἐπεχείρησαν πᾶσα λαθεῖν, ἵνα κ' μὲν τῶν ἀδῶν ἀλέγῃσι πισθῆναι, τὴν δ' τῆς μοχθηροῦς αὐτῶν αἰρέσεως ὑπόνοιαν ἐπικρύψωσιν. ἀλλ' οὐδέ ἐπιπολύ ταῦτα ποιῆν σμνηχωρήθησαν. ἐστὶ γὰρ πᾶσι ἀμῆρος τῆς ἐκκλησιῶν ὁ κύριος,

enim, fratres dilectissimi, non solum propter calumniam quam adversus istos confinxerant, verum etiam eo quod advenisse cernerent, qui ipsis diversa crimina objiciebant. Ferrum enim & vincula proferebantur. Aderant homines ab exilio reversi, & ab iis qui in exilio adhuc detinebantur, missi quidam comministri nostri. Aderant cognati atque amici eorum qui per ipsos fuerant interempti. Et quod gravissimum est, aderant Episcopi, quorum unus ferrum & catenas proferebat, quas ipsorum opera gestarat. Alii vero mortem per calumnias ipsorum illatam testabantur. Etenim eo usque furoris progressi sunt, ut etiam Episcopum interficere tentaverint. Adeoque illum interfecissent, nisi ex ipsorum manibus effugisset. Obiit certe collega noster beatæ memoriæ Theodulus, cum eorum calumniam fugeret. Per illorum enim calumniam, iussus fuerat occidi. Alii gladium plagas ostendebant: alii fame se ab illis vexatos querebantur. Atque hæc testabantur, non homines à vulgo, sed integræ Ecclesiæ. Quorum nomine qui occurrerant & qui legatione fungebantur, milites cum gladiis, turbas populi cum fustibus, Judicum minas, falsarum litterarum suppositiones, certissimis documentis probabant. Recitatae sunt enim litteræ Theognii ejusque consortium, adversus collegas nostros Athanasium, Marcellum & Afclepam scriptæ, ut Imperatorum animos in illos concitarent. Et hoc ita esse demonstrarunt ii qui tunc diaconi fuerant Theognii. His addebant virginum denudationes, Ecclesiarum incendia, comministros nostros in custodiam datos: atque hæc omnia nullam aliam ob causam, quam ob infamem hæresin Ariomanitarum. Nam qui communionem eorum recusabant, ista perpeti cogebantur. Hæc illi cum cernerent, in extremas angustias redacti erant. Nam cum facinororum suorum ipsos puderet, tamen quia hæc amplius occultari non poterant, ad urbem Serdicam adventarunt, ut adventu suo opinionem omnibus afferrent se nihil deliquisse. At cum eos viderent quibus calumnias struxerant, & quos variis calamitatibus oppresserant, cum accusatores & probationes criminum præ oculis haberent, ad Concilium vocati venire noluerunt: quamvis collega noster Athanasius, Marcel-

A ἀπόνας, παρόνας ἢ διαφύγασιν. ἔφυγον γὰρ ἀλαπήτοι ἀδελφοί, ἐμόνον διὰ τὴν κτ' τῆτον συκοφανίαν, ἀλλ' ὅτι καὶ εἶδ' ἐπὶ διαφορῆς ἐκλήμασιν ἐκαλέσθαι αὐτοὺς ἐδεξάν ἀπαλήσαντας. δεσμά γὰρ καὶ σίδηρα πρὸς φερόμενα, καὶ ἀπ' Ἰζορίας ἐπανελθόντες ἄνθρωποι, καὶ πρὸ τῆς ἐκεί καλεχομένων ἐν Ἰζορίας ἐλθόντες, ἦσαν συλλεῖργοί. συγγενεῖς τε καὶ φίλοι τῶν δι' αὐτοὺς δποθανόντων παρεγένοντο. καὶ τὸ μέγιστον, ἐπίσκοποι παρήσαν, ὧν ὁ μὲν τὰ σίδηρα ἐτάς κατήνας πρὸς φερεν, ἀς δι' αὐτοὺς ἐφόρεσεν. Ὁ δὲ τὸν ἐν τῆς διαβολῆς αὐτῶν θάνατον ἐμαρτύρωντο. εἰς τοσάτον γὰρ ἐφθασαν δπονοίας, ὧν καὶ ἐπίσκοπον Πιχειρεῖν ἀνελεῖν. καὶ ἀνάλονον αὐν, εἰ μὴ δξέφυγε τὰς χεῖρας αὐτῶν. ἀνέστη γὰρ ὁ συλλεῖργός ἡμῶν ὁ μακαρίτης θεόδωλος, φεύγων αὐτῶν τὴν διαβολὴν, κεκέλευσο γὰρ ἐν διαβολῆς αὐτῶν δποθανεῖν. ἄλλοι δὲ ξιφῶν πληγὰς ἐπέδεικνυντο. ἄλλοι δὲ λυμὸν ὑπομεμνημέναι παρ' αὐτῶν ἀπαδύοντο. καὶ ταῦτα εἶχ' οἱ τυχοῖνες ἐμαρτύρων ἄνθρωποι, ἀλλ' ἐκκλησιαὶ ὅλαι ἦσαν. ὑπερὸν οἱ ἀπαλήσαντες καὶ οἱ πρὸς ἐδύοντες ἐδιδάσκον, στρατιώτας ξιφῆρας, ὄχλους μὲν ῥοπαλῶν, δικαστῶν ἀπειλῆς, πλαστῶν γραμμάτων ὑποβολῆς. ἀνεγνώθη γὰρ γραμμάτων τῶν πρὸς θεογνίον κτ' τῶν συλλεῖργῶν ἡμῶν, ἀθανασίῃ καὶ μαρκέλλῳ ἐκ ἀσκληπῆ, ἵνα ἐβασιλέας καὶ αὐτῶν κινήσωσι. καὶ ταῦτα ἠλέξαν οἱ γρόμμοι τότε διάκοινοι θεογνίῃ. πρὸς τέτοις παρδένων γυμνώσεως ἐμπησμεν ἐκκλησιῶν, φυλακῆς κτ' τῶν συλλεῖργῶν. καὶ ταῦτα πάντα δι' ἐδέν ἕτερον, ἢ διὰ τὴν δυσώλυμον ἀρεσιν τῶν δρειομανιῶν. Ὁ γὰρ παραμυτῆροι τὴν πρὸς τέττας κοινωνίαν, ἀνάκλιον εἶχον περαθῆναι τέτων. ταῦτα τοῖσι σωροῦντες, εἰς σενὸν εἶχον τὰ πρὸς αἰρέσεως. αἰχρυνόμενοι γὰρ ἀδεδράκασιν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἐτι ταῦτα κρύπτειν, ἀπήνησαν εἰς τὴν Καρδέων πόλιν, ἵνα διὰ τῆς ἀφίξεως, ὑπόνοιαν ὧς μὴ πλημμελησαντες δόξωσιν δποφείραθαι. ἰδόντες ἐν τέτοις παρ' αὐτῶν συκοφανηθείας, καὶ εἶδ' παρ' αὐτῶν παθόντας, τέτοις τε καὶ ηγόρας, καὶ τέτοις ἐλέγχους πρὸς ὀφθαλμῶν ἐχόντες, εἰσελθεῖν ἐκ τῆς δταντο κληθείας. καὶ τοῖς τῶν συλλεῖργῶν ἡμῶν ἀθανασίῃ καὶ μαρ-

κέλευε κὲ ἀσκληπᾶ, πολλῆ τῆ παρρησία χρω-
 μένων, κὲ δόποδυσμύων, κὲ Ἰπικηδύων κὲ
 παροκαλυμμένων ἀνδρῶν, κὲ ἐπαγγελμαδύων
 μὴ μόνον ἐλέγχον τὴν συκοφαντίαν, ἀλλὰ κὲ φη-
 νύμαρσα κὲ τῶ ἐκκλησιῶν ἀνδρῶν ἐπλημμέ-
 λησαν, οἳ ὅσον τῶ φόβῳ ἔσυνιδότος κατεχέ-
 θησαν, ὡς φυλῆν ἀνδρῶν, κὲ δια τῶ Φυγῆς τὴν συ-
 κοφαντίαν αὐτῶ ἐλέγξαν, κὲ ἀπὸ ἐπλημμέ-
 λησαν δια τῶ δρασμῶν ὁμολογήσαι. εἰ κὲ τὰ
 μάρισα τῶν ἐμῶν ἐκ τῶ προτέρων, ἀλλὰ
 κὲ ἐκ τῶν, ἢ κακοτροπία κὲ ἢ συκοφαντία αὐ-
 τῶν δέικνυ, ὅμως ἵνα μηδ' ἐκ τῶ Φυγῆς πρό-
 φασίν πνατέρας κακουργίας πορίσασθ δύ-
 νησῶσιν, ἐσκεψάμεθα κὲ τῆ τῶ ἀληθείας λό-
 γον (ἀ παρ' ἐκείνων δραμα εἰρηθεῖα ἐξέασαι.
 κὲ τὸ προτέμενοι, ἀρήκαμεν αὐτῶς ἐκ τῶ
 πρῶτον συκοφαντίας, κὲ μηδ' ἐνέτερον ἢ ἐπι-
 βελήν κὲ τῶ συλλεγεμένων ἡμῶν πεποικιδίας.
 ὁ γὰρ ἐλεῖον ὡς ἀθανασίως πεφονδύσας ἀρσέ-
 νιοι, ὡς ἐκ τῶ ἐν τῶ ἰσῶν ἐξέασαι.) δόποδύ-
 τες, κὲ ἀπὸ τῶν ἀλλων Ἰρρυλλητῶν ἀ παρ' αὐ-
 τῶν φαίνε) πλάσμα εἶ ἐπέδη κὲ ἀπὸ πῶση-
 εἰς ἐδρῶν κὲ κλαδῶν ὡς ἀ μακαρίως τῶ
 πρῶτον ἀθανασίως, ἐμαρτύρησαν μὴ αὐ-
 τοῖς (ἀ ὡς ἀ γρόμυροι δὲ τῶ ἀλεξανδρείας κὲ
 μαρεῶτε ἑτῶν ἀλλων ὅτι, μηδ' ἐν ἑτῶν
 πέπρασ) κὲ (ἀ Ἰπικοποῖ ὅ γὰρ φανῆς οἳ δὲ τῶ
 τῶ αἰγύπτου πρὸς ἰερίον τὸν συλλεγετῶν ἡμῶν,
 ἰκανῶς διεβεβαῖον μηδ' ἐν πῶσιαν ὅλως τοι-
 αῦτην ἰεργῶν, ἀλλως τὸ ἐλέγξω ὑπομνήμα-
 τα ἐχέει καὶ αὐτῶ, ἀ κὲ μῶνι μέρ φαν σμῆν
 γεργῶν, ὡς ὅμως κὲ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τέ-
 τοις ἐδνικῶ. ἀ καὶ χέμενοι ἠρωτῶν. Ἐξ ἄν εἰς
 καὶ χέμενος ἐρωτώμενος, ἐφασκεν ἐνδον εἶσαι
 ὅτε μακάριος ἐπέση τῶ τόπω, κὲ ἐτερος ἐρω-
 τώμενος (ἀ ἐλεγε, τὸν Ἰρρυλλῆμενον παρ' ἀνδρῶν
 ἰεργῶν, νοσῆτα καὶ ἀκείως ἐκ κελίῳ ὡς δὲ τῶ
 τετε φαίνεσθ, μηδ' ὅλως γεργῶν τῶ τῶν
 μυστηρίων, δια τὸ τῶ καὶ χέμενος ἐνδον εἶ-
 ναι, κὲ τὸν ἰεργῶν μὴ παρῆναι, ἀλλὰ νοσῆτα
 καὶ ἀκείως, κὲ γὰρ αὐτῶς ὁ παμπόνηρ (ἀ ἰεργῶ-
 ρος, ψύσασαι μῶν Ἰπ τῶ εἰρηκέναι κεκαυ-
 κέναι τὸν ἀθανάσιον πνα τῶν θεῶν βιβλίων ἑ
 διαψύσασθ, ὡμολόγησε καὶ ἐκείνο καίρε
 νοσῆν ὅτε μακάριος παρῆν, κὲ καὶ ἀκείως.
 ὡς κὲ ἐκ τῶ συκοφαντίαν αὐτῶ δέικνυσθ.
 ἀ μέλει τῆς συκοφαντίας αὐτῆς μῶδον

Alus & Asclepa, magna cum fiducia que-
 rentur & instarent, eosque provoca-
 rent, sponderentque se non solum re-
 futaturos eorum calumniam, verum et-
 iam ostenturos quot & quantis malis
 ipsorum Ecclesias affecissent. Illi vero
 tanto conscientie suae terrore percussi
 sunt, ut fugam arripuerint, & calum-
 niam suam fugiendo prodiderint, & ea
 quae admiserant scelera, fugam suam con-
 fessi sint. Porro etiam malitia eorum &
 calumnia non solum ex praeiudiciis, ve-
 rum etiam ex his perspicue ostenditur;
 tamen ne ex fuga sua alterius fraudis
 ansam arripere possint, tragica eorum
 facinora juxta veritatis regulam exa-
 minare decrevimus. Quod cum nobis
 propositum esset, ex factis suis
 calumniatores illos esse deprehendi-
 mus, nihilque aliud quam insidias ad-
 versus collegas nostros, ipsos esse ma-
 chinatos. Nam Arsenius, quem illi
 ab Athanasio occisum esse dicunt, su-
 perest adhuc & inter homines degit.
 Ex hoc vero, reliqua omnia quae de al-
 iis vulgarunt, perinde falsa esse appa-
 ret. Sed quoniam de poculo à Maca-
 rio Athanasii presbytero confecto, tu-
 mores ubique disseminarunt: ii qui ab
 urbe Alexandria & ex Mareote aliis-
 que locis huc venerunt, testati sunt
 nihil hujusmodi factum fuisse. Episco-
 pi quoque Aegypti, scriptis litteris ad
 Julium collegam nostrum, constanter
 asseverarunt, ne suspicionem quidem
 ullam ejus rei existitisse. Porro monu-
 menta actorum quae adversus illum ha-
 bere se dicunt, altera tantum parte prae-
 sente contexta esse constat. Et tamen
 in iis actis Pagani & Catechumeni in-
 terrogantur. Unusque ex illis Cate-
 chumeni interrogatus respondit, se in-
 tus fuisse tunc, cum Macarius eo adve-
 nit. Alius vero interrogatus dixit,
 Ischyram illum tantopere ab ipsis de-
 cantatum, tunc agrum in cella decu-
 buisse. Ex quo apparet, nihil solenni-
 um mysteriorum eo tempore fuisse ce-
 lebratum, cum Catechumeni intus es-
 sent, & Ischyra non adesset, sed ager
 decumberet. Nam & ipse sceleratiss-
 imus Ischyra, qui mentitus erat di-
 cendo, Athanasium factos quosdam
 libros combussisse, ejusque rei convi-
 ctum esse, confessus est agrotasse se &
 in lecto jacuisse tunc, cum Macarius ad-
 fuit: adeo ut ex hoc quoque appare-
 at, illum revera calumniatorem esse.
 Et tamen huic ipsi Ischyrae, calumniae

istius mercedem dederunt nomen Episcopi, qui tamen ne presbyter quidem erat. Duo enim presbyteri, qui olim quidem cum Meletio fuerant, postea vero à beato Alexandro Episcopo Alexandriae suscepti sunt, & nunc cum Arhanasio versantur, ad Concilium venientes testari sunt, nunquam illum fuisse presbyterum, nec Meletium Ecclesiam ullam aut ministrum in Marcote unquam habuisse. Et hunc tamen, qui ne presbyter quidem est, Episcopum nunc promoverunt, ut hujus nominis titulo auditorum animos inter calumniandum percellant. Lectus est etiam liber Marcelli collegæ nostri, & fraus Eusebianorum deprehensa est. Quæ enim Marcellus dixerat tanquam questionem proponens, ea tanquam ab illo asserta calumniati sunt. Recitata igitur sunt ista, & ea quæ post questionem propositas & quæ ante illas dixerat, & recta viri illius fides inventa est. Nam neque à sanctæ Mariæ partu, sicut illi affirmant, verbo Dei initium tribuit nec regnum ejus finem habiturum esse dixit: immò regnum illius & principii expers & interminatum esse scripsit. Asclepas quoque collega noster protulit acta, quæ Antiochiæ confecta fuerant presentibus ipsius accusatoribus, & Eusebio Episcopo Cæsariensi: & ex sententiis Episcoporum qui huic iudicio præfuerunt, se innocentem esse demonstravit. Non igitur sine causa fratres charissimi, isti crebro vocati non obtemperarunt; non sine causa fugam arripuerunt. Etenim conscientia scelerum suorum exagitati, suas ipsorum calumnias fuga confirmarunt, effeceruntque ut fides iis haberetur quæ præsentibus accusatores contra ipsos dixerant ac probaverant. Præter hæc omnia, eos etiam qui ob Asianam hæresin olim accusati atque ejeçti fuerant, ipsi non solum susceperunt, verum etiam ad altiorem gradum promoverunt: Diaconos quidem ad honorem Presbyterii; Presbyteros vero qui depositi fuerant, ad Episcopatus dignitatem extollentes: non alio consilio, quam ut impietatem quidem suam disseminare ac propagare, piam autem fidem corrumpere possent. Horum autem duces ac principes post Eusebium nunc sunt, Theodorus Heracleæ, Narcissus à Neroniade Ciliciæ, Stephanus Antiochiæ, Georgius Laodiceæ, Acacius à Cæsarea Palæstinae,

Α τῶν ἰσχυρῶν δεδῶκα σὺν ἐπισκόπῳ ὄνομα, τῶ μὲν δὲ πρεσβυτέρῳ τυγχάνοντι. ἀπαλήθισαι εἰς τὸ δύο πρεσβύτερον, ④ σὺν μελέτιῳ πῶς ἡρώδης, ὕστερον ἢ πῶς τὸ μακαρίου ἀλεξάνδρου τὸ ἡρωδίου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας πρεσβυτέρου μὲν πρῶτον τὸν πρεσβύτερον γεγενῆσθαι, μὲν ὅλως ἐξηγήσεται μελέτιον εἰς τὸν μαρεώτιον ἐκκλησιαστικὸν λόγον. καὶ ὁμοίως τὸν μὲν πρεσβύτερον τυγχάνοντα, ἵνα ἐπισκοπὸν πρεσβυτέρα, ἡ τῶ ὀνόματι τὰ τῶ δεξωσὶν ἐπιτὸ συκοφαντίας καταπλήθηντες ἀκρίβως. ἀνεγνωθῆναι καὶ τὸ σύγγραμμά τι συλλήτορον ἡμῶν μαρκέλλου, καὶ διέδη τῆν πρὸς διδασκαλίαν κακοδεχίαν. ἃ γὰρ ὡς ζήτησὶς μάρκελλου εἶρηκε, ταῦτ' ὡς ὁμολογηθῆναι διαβεβήκασι. ἀνεγνωθῆναι ταῦτα, καὶ τὰ ἐξῆς καὶ τὰ πρὸ αὐτῶν τῶν ζητημάτων, καὶ ὁρῆναι ἡπίστευαν ἀνδρὸς διέδη. ἔτε γὰρ διὰ τῆς ἀγίας μαρίας, ὡς αὐτοὶ διβεβήωσαν, δεχθῆναι εἰδὲς τὸ θεοῦ λόγῳ, ἔτε τέλει ἔχον τὴν βασιλείαν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν βασιλείαν ἀναρχοῦ καὶ ἀκατάπαυστον εἶναι τὴν τῆς ἐρηψῆς καὶ ἀσκληπῆος ἢ συλλήτορος πρεσβυτέρου νεκρῶν ὑπομνήματα γενηθῆναι ἐν ἀνισοχίᾳ, παρρησίᾳ καὶ τῶν κληρικών καὶ εὐσεβῶν τῶ ἀποκαίσεως καὶ ἐν τῶ ἀποφάσεως τῶν διακόνων ἐπισκοπῶν ἐδέξεν ἑαυτὸν ἀδῶσαι εἶναι. εἰκότως ἐν ἀδελφοὶ ἀγαπητοί, καλέμενοι πολλὰς ἐχ' ὑπακῆσιν εἰκότως ἐφυγον, ἵνα γὰρ τὸ συνδέσθαι ἐλαυνόμενοι, φυγῆ τὰς αὐτῶν συκοφαντίας ἐβεβήωσαν καὶ πισθῆναι τὰ καὶ αὐτῶν πεπονησῶν, ἅπτε παρρητίες ④ κατηγορήσεις ἐλεγον καὶ ἐπεδείκνυτο. ἐπιτοίμω πρὸς τῆτοις πᾶσι καὶ τὰς παλαιὰς κατηγορήσεις καὶ ἐκβληθῆναι διὰ τὴν δόξιν αἴρεσιν, ἐμονὸν ἐδέξαντο, ἀλλὰ καὶ εἰς μείζονα βαθμὸν πρεσβυτέρου διακόνος μὴ εἰς πρεσβύτεριον, ἀπὸ ἢ πρεσβυτέρου εἰς ἐπισκοπὴν. δι' ἃ δὲν ἔτερον ἢ ἵνα τὴν ἀσέβειαν διασπείρω καὶ παλαίμω δυνήθωσι. καὶ τὴν εὐσεβῆ διαφθέρωσι πῶν, εἰσὶ τῶν μὲν τὰς πρὸς εὐσεβίαν νῦν ἐξαρχοὶ θεόδωρος ④ ἀπὸ ἡρακλείας, νάρκισος ④ ἀπὸ νερωιάδος ④ τῆς κιλικίας, στέφανος ④ ἀπὸ ἀποχίας, γεώργιος ④ ἀπὸ λαοδικίας, ἀκάκιος ἀπὸ καίσαρειας τῆ παλαιστίνης, μινόφανος

ἀπὸ ἐφέσου τῆς ἀσίας, ἔρσαντο ἀπὸ συγιδόνος
 τῆς μυσίας, ἐάλθη ἀπὸ μυσίας τῆς παννονίας, καὶ
 ἦλθον τοῖς σὺν αὐτοῖς ἔλθον ἀπὸ τῆς εἰώσεως
 καὶ ἐπέτερον, ἔτε εἰς τὴν ἀγίαν σύνοδον ἔλθειν,
 ἔτε ὅλως εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς θεοῦ παραβα-
 λῆν συνεχώρησαν καὶ ἐρχόμενοι εἰς τὴν Καρ-
 δικην, καὶ τόπως συνόδου ἐποιεῖτο πρὸς ἑαυ-
 τούς ἐς τὴν ἑκκλησίαν, ὡς ἔλθοντας
 αὐτοὺς εἰς τὴν Καρδικήν, μὴ ὅλως εἰς τὴν κείσιν
 ἔλθαι, μὴ τε ἐπὶ τὸ αὐτὸ Συμελθῆν τῆς ἀγίας καὶ
 μεγάλης Συνόδου, ἀλλὰ μόνον ἔλθοντας καὶ ἐπὶ
 ἀφοσίωσιν τῆς αὐτῆς ἐπιδημίας ἐπιδημίας
 ἡμετέρας, ἵνα χέως φυεῖν ταῦτα γινώσκαι δευ-
 τήματα πρὸς τὴν συλλήψεσιν ἡμῶν μακα-
 ρεῖς, ἀπὸ παλαιστίνης, καὶ ἀσεβείας ἀπὸ ἀραβίας,
 τῶν ἔλθοντων σὺν αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρησάντων ἀ-
 πὸ τῆς ἀπείσεως αὐτῶν. ἔτοι γὰρ ἔλθοντας εἰς τὴν ἀ-
 γίαν σύνοδον, τὴν μὴν βίαν ἡμετέρας ἀποδύ-
 ροντο ἔδεν ἡ παρ' αὐτοῖς ὄρθον ἔλεγον πρὸς ἀπείσεως
 προσιδέντες καὶ πρὸς, ὡς ἀρα εἶναι ἐκεῖ πολλοὶ τῆς
 ὄρθης ἀντιποιεμένοι δόξης, καὶ κωλύμενοι εἰς
 αὐτῶν ἔλθαι ἐπὶ αὐτὰ, καὶ διὰ τὸ ἀπφλεῖν ἐν-
 τέλλεσθαι τῶν βελομένων ἀναχωρεῖν ἀπὸ
 αὐτῶν. τῆς γὰρ γενέσεως καὶ ἐν ἐν ὁκτώ πάλιν μέ-
 ναι ἐσπείρασαν, μὴ δὲ τὸ βραχυτάτον ἰδιό-
 ζῆν αὐτοῖς ἐπιτρέψαι, ἐπειδὴ ἐστὶν ἔσθ' ἡ
 σιωπήσασιν, ἔδ' ἐνεκδ' ἡμετέρας εἶσαι τὰς συκο-
 φανίας, τὰ δ' εἰσομα, ἔδ' ὄφονες, τὰς πηλίας, τὰς
 ἀετῶν πλάσων ἐπιστολῶν συσκευίας, τὰς αἰκί-
 ας, τὰς ὑμνωσάσων παρθένων, τὰς εἰσορίας,
 τὰς καλὰς τῶν ἐκκλησιῶν, ἔδ' ἐμπέσης-
 μές, τὰς μελαθροῦς ἀπὸ μικρῶν πόλεων εἰς μέ-
 ζονας παρθερίας, ἐπὶ τὸ πᾶν τὴν καὶ τὸ ὄρ-
 θῆς πείσεως νὸν ἐπαναστάσαν δυσάνυμον ἀρτα-
 νὴν αἰρέσων δι' αὐτῶν τῆς γενέσεως τῆς μὴν ἀ-
 γαπηθῆς ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ συλλήψεσιν, ἀθα-
 νάσιον τὸν τῆς ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον, καὶ μαρ-
 κελλον τὸν τῆς ἀκυρογαλατίας, καὶ ἀσκληπῶν τὸν
 Γάζης, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς συλλήψεσιν τῶν κυ-
 ρίων, ἀθώως καὶ καθαρῶς εἶναι ἀπεφηνάμεθα,
 ἱεράκιας ἐπὶ τὴν ἐκείσεως παροικίας, ὡς ἐν ὁ-
 σκῆν ἐκείσεως ἐκκλησίας ἵερα λαὸς ἔιδε ἐπισκό-
 πον τὴν καθαρότησα, καὶ τὸν μὴν ἔχον ἐπίσκοπον
 καὶ προσδοκῶντες εἰς τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν
 ἐπελθόντας δ' ἡμῶν λυκῶν ἱεροῖσι τῆς ἀλεξαν-
 dreίας, βασιλῶν τὸν ἐν ἀκύρα, καὶ κυβιανὸν τὸν ἐν
 γάζη, τῆς τῆς μὴ δὲ ἐπισκόπος ὀνομαζῶν μὴ δὲ

A Menophantus ab Epheso Asia, Ur-
 facius à Singiduno Mœlia, Valens à
 Murfa Pannonia. Isti enim eos qui
 secum ab Orientis partibus venerant,
 nequaquam passi sunt ad sacrosanctum
 Concilium accedere, nec in Ecclesi-
 am Dei introire ullatenus permiserunt.
 Et cum Serdicam venirent, synodos
 certis in locis & pacta inter se fecerunt,
 adjectis comminationibus, ut cum Ser-
 dicam venissent, nec omnino ad judi-
 cium accederent, nec simul & in eun-
 dem locum cum sacrosancta synodo
 convenirent: sed ut postquam urbem
 ingressi essent, ac dicis causâ præsen-
 tiam suam tantummodo ostendissent,
 statim se fuga proriperent. Hæc en-
 nim ad notitiam nostram perlata sunt
 per collegas nostros, Macarium Pa-
 læstinae & Asterium Arabiae Episco-
 pos, qui cum ipsis quidem advene-
 runt, sed ab ipsorum perfidia recel-
 serunt. Hi cum ad sanctam Syno-
 dum venissent, & vim, quam passi fue-
 rant, conquesti sunt: & nihil recte at-
 que ordine apud illos geri affirmarunt
 illud quoque adjicientes, multos illic
 esse, qui rectam fidem retineant, sed
 prohiberi ab illis ne huc veniant, par-
 tim pollicitationibus, partim minis ad-
 versus eos qui ab ipsorum partibus vel-
 lent recedere. Hujus rei causa omnes
 in una domo simul manere studuerunt,
 ne modico quidem tempore cuiquam
 permittentes privatim degere. Igitur
 quoniam silentio involvere, & indictas
 præterire non oportuit calumnias, ce-
 des, vincula, verbera, fallarum episto-
 larum insidias, contumelias, virgi-
 num denudationes, exilia, Ecclesiarum
 everfiones, incendia, translationes à
 minoribus civitatibus ad majores Ec-
 clesias, & quod omnium maximum est,
 infaultam Arii hæresin nunc adverstus
 rectam fidem ab ipsis excitatam: idcir-
 co dilectos quidem fratres & collegas
 nostros, Athanasium Episcopum Ale-
 xandriae, Marcellum Episcopum Ancy-
 ræ Galatiæ, Afclebam Gazæ, & eos qui
 cum illis ministri sunt Domini, inno-
 centes ac puros esse pronuntiavimus:
 scriptis litteris ad uniuscujusq; Ecclesi-
 am, ut cujusq; Ecclesiæ populus inno-
 centiam Episcopi sui cognoscat: & hinc
 quidem habeat atq; expectet Episcopos
 eos vero qui luporum instar in eorum
 Ecclesias invaserunt: Gregorium scilicet
 Alexandriae, Basilium Ancyrae, & Quin-
 tianum Gazæ, nec Episcopos omnino

nec Christianos appellant; nec cum iis A
 ullam habeant communionem: & ne-
 que litteras ab illis accipiant, neque
 ad illos scribant. Theodorum vero
 ab Heraclea Europæ, Narcissum à Ne-
 roniade Ciliciæ, Acacium à Cæsarea
 Palæstinæ, Stephanum Antiochiæ,
 Ursacium à Singiduno Mœsiæ, & Va-
 lentem à Mursa Pannoniæ, Meno-
 phantum Ephesi, & Georgium Lao-
 diceæ, etsi is metu percellus ab Ori-
 ente non venit, tamen quia à beato A-
 lexandro Alexandrinæ quondam Epi-
 scopo depositus est, & quoniam tum
 ipse, tum supradicti omnes, Ariti ve-
 saniam sectantur: ob varia denique
 crimina quæ illis objecta sunt, eos san-
 cta Synodus communi omnium con-
 sensu ab Episcopatu deposuit. Eosq;
 non solum Episcopos non esse decrevi-
 mus, sed ne communionem quidem fi-
 delium dignos esse habendos. Nam
 qui à Patris substantia & deitate Fili-
 um separant, & qui Verbum extrane-
 um faciunt à Genitore, hos ab Eccle-
 sia Catholica separari convenit, & à
 Christianorum nomine alienos cen-
 seri. Sint igitur vobis nobisque omni-
 bus anathema, eo quod verbum veri-
 tatis adulteraverint. Apostolicum e-
 nim præceptum est: Si quis vobis ev-
 angelizaverit præter id quod accepi-
 stis, anathema sit. Cum his ut nemo
 communicet præcipite. Nulla enim
 communio est luci cum tenebris.
 Hos omnes procul à vobis amovete:
 nulla est enim consensus Christo cum
 Belial. Cavete fratres dilectissimi,
 ne ad illos scribatis, neve ab illis litte-
 ras accipiat. Curate potius charis-
 simi fratres & comministri, ut vos
 quoque tanquam spiritu præsentis,
 synodo nostræ consentiat, & subscri-
 ptione vestra suffragemini, ut ab om-
 nibus ubique comministris nostris
 unanimis concordia setvetur. Abdi-
 camus potro, & extorres ab Ecclesia
 catholica pronuntiamus eos qui affir-
 mant, Christum quidem esse Deum,
 sed verum Deum non esse: & Filium
 quidem esse, sed non esse verum Fili-
 um: eumque genitum esse simul ac
 factum. Sic enim se intelligere geni-
 tum profitentur, quia ita dixerunt, id
 quod genitum est, factum est. Et sic
 cum Christus sit ante secula, princip-
 um ei tribuunt & finem: quod tamen
 non in tempore habet, sed ante om-
 nia tempora. Nuper vero duæ vi-

χριστιανές, μηδ' ἐὼς κοινώνησαν πρὸς αὐ-
 τῶν ἔχον, μηδ' ἐδέχθη αὐτὰ παρ' αὐτῶν
 γράμματα, μήτε γράφην πρὸς αὐτοὺς. τὰς δ'
 αὐτῶν θεόδωρον τὸν ἀπὸ Ἡρακλείας τῆς Ὀριώπης,
 καὶ νάρκιον τὸν ἀπὸ νερονιάδων τῆς κιλικίας,
 ἀκάκιον τὸν ἀπὸ καισαρείας τῆς παλαιστίνης, καὶ
 σέφανον ἀπὸ ἀντιοχείας, καὶ ἄρσάκιον ἀπὸ συγ-
 γιδένων τῆς μυσίας, καὶ ἐλάνατον ἀπὸ μυρσῶν τῆς
 παπονίας, καὶ μινώφαντον τὸν ἀπὸ ἐφέσου, καὶ
 γεώργιον τὸν ἀπὸ λαοδικείας, εἰ καὶ φοβηθέντες
 μή παρεγγύοντο ἀπὸ τῆς ἰσῶας, ὁμοῦς διὰ τὸ ἀπὸ
 τῆς μακαρίου ἀλεξάνδρου ἑξ ἡεροῦλης ἐπισκό-
 που ἀλεξανδρείας καθηγήσαντο αὐτοὺς, καὶ διὰ τὸ
 καὶ τέτρες σὺν αὐτοῖς τῆς δόξης μανίας εἶναι,
 καὶ διὰ τὰ ἑπενεχθέντα αὐτοῖς ἐκλήματα, τέ-
 τρες παμψηφεία κατέλειψεν ἡ ἁγία συνόδος ἀπὸ
 τῆς ἐπισκοπῆς. καὶ ἐκέλευεν μὴ μόνον αὐτοὺς
 ἐπισκόπους μὴ εἶναι, ἀλλὰ μηδ' ἐκοινωνίας μὴ
 τῶν πιστῶν αὐτοὺς καταξιῶσθαι. τὰς γὰρ χωρίζον-
 τας τῆς πατρὸς ἐσῶας καὶ θεότητος τὸν υἱόν, καὶ
 ἀπαλλοτριμένους τὸν λόγον ἀπὸ τῆς πατρὸς, χω-
 ρίζουσαν ἀπὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας προσήκει,
 καὶ ἀλλοτριεῖς εἶναι ἑξ ἡριστιανῶν ὀνόματι. ἐσῶ-
 σαν τὸν υἱὸν καὶ πᾶσιν ἀνάθεμα, διὰ τὸ κα-
 καπηλοδοκεῖν αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας
 ἀποσολικόν γὰρ εἶναι τῶν ἀληθῶν, εἰς τὴν ἡμᾶς
 διαγγελίαν παρ' ὁ παρελάβετο, ἀνάθεμα
 ἐσῶ. τέτοις μηδ' ἐνα κοινωνεῖν τῶν ἀληθῶν
 εἶδ' ἐμία γὰρ κοινωνία φῶν πρὸς τὸν υἱόν, τέτρες
 πάντας μακροῦν ποιεῖ. εἶδ' ἐμία γὰρ συμφω-
 νία χεῖρας πρὸς βελίαν καὶ φυλάξαδε, ἀδελ-
 φοὶ ἀγαπῆσαι, μήτε γράφην πρὸς αὐτοὺς, μή-
 τε γράμματα παρ' αὐτῶν δεχέσθαι, ἀποστα-
 σαίε δὲ καὶ ἡμεῖς ἀγαπῆσαι ἀδελφοὶ καὶ συλλη-
 τεργοί, ὡς τὰ πνεύματα παρεγγύησαν τῇ συνόδῳ
 ἡμῶν συναρῶσαι. ἡσῶσα δὲ δι' ὑπογραφῆς ὑ-
 μείων, ἡσῶσα δὲ καὶ πάντων τῶν ἀπαληθῶν
 συλληττεργῶν ἡμῶν ὁμοφώνως διασῶσθαι
 ἀποκηρῦττον τῆς ἐκείνης καὶ ἐξοριζόμεν τῆς
 καθολικῆς ἐκκλησίας, τὰς διαβεβαιώματες, ὅτι
 θεός ἐστιν ὁ χεῖρος δηλονότι, ἀλλὰ μὴ ἀληθι-
 νός θεός ἐκ ἐστὶν ὅτι υἱός ἐστι, ἀλλὰ ἀληθι-
 νός υἱός ἐστιν ὅτι γνηθός ἐστιν ἅμα καὶ ἀγνη-
 τος. ἔτιως γὰρ αὐτοὺς νοεῖν τὸν γεγεννημένον ὁ-
 μολοῦσθαι, ὅτι ἔτιως εἶπον τὸν γεγεννημένον εἶναι
 καὶ ὅτι ἑξ ἡριστιανῶν ὄντων, διδῶσθαι
 αὐτῶν δεχέσθαι καὶ τέλῃ, ὅπερ ἐστὶν καιρῶν
 ἀλλὰ

ἀλλὰ πρὸς παύλους χρόνους ἐχθρῶν καὶ ὑπόγονοι δὲ
 δύο ἐχθρῶν ἀπὸ τῆς ἀσπίδος τῆς Δρειανῆς ἐχθρὸν ἔθη-
 σαν, ἐάλης καὶ ἔρσάκι. οἱ τινες καὶ χυλῆ καὶ
 ἑσάμιφιβαλλεσι λέγοντες ἐαυτοὺς χριστιανούς
 εἶναι, καὶ ὅτι ὁ λόγος καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα, καὶ ἐς αὐ-
 ρῶθη καὶ ἐσφάγη καὶ ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, καὶ ὅτι
 περὶ τῶν αἰρετικῶν σύστημα φιλονεικεῖ, δια-
 φώρες εἶναι τὰς ὑποστάσεις τῆς πατρὸς καὶ τῆς υἱῆς
 καὶ τῆς ἁγίας πνεύματος, καὶ εἶναι κεχωρισμένας.
 ἡμεῖς δὲ ταύτην παρελήφθαμεν καὶ δεδιδάκ-
 μεθα, καὶ ταύτην ἐχορμητὴν καθολικὴν καὶ ἀπο-
 στολικὴν ᾧ ἑξάδοσον καὶ πρὸς καὶ ὁμολογίαν, μίαν
 εἶναι ὑπόστασιν, ἣν αὐτοὶ οἱ αἰρετικοὶ εἶσαν πρὸς. B
 αφορῶσι, τῆς πατρὸς καὶ τῆς υἱῆς καὶ τῆς ἁγίας πνεύ-
 ματος. καὶ εἰ ἴθιεν, τίς τῆς υἱῆς ἢ ὑπόστασις ἐστίν;
 ὁμολογεῖται ὡς αὐτὴ καὶ ἡ μὴ τῆς πατρὸς ὁ-
 μολογεῖται. μηδὲ πρὸς πατέρα χωρὶς υἱῆς,
 μηδὲ ὑὸν χωρὶς πατρὸς γεννητῶν, μηδὲ εἶναι
 δύνασιν, ὅτι λόγος πνεῦμα, ἐκέχον. ἀπὸ πῶ-
 ταιον γὰρ ἐστὶ λέγειν πρὸς πατέρα γεννητῶν
 χωρὶς υἱῆς, μήτε ὀνομάζεσθαι, μήτε εἶναι δύ-
 νασιν, ἐστὶ αὐτῶν μαρτυρία τῆς υἱῆς, λέξασα, ἐγὼ
 ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί. καὶ ἐγὼ καὶ ὁ πα-
 τὴρ ἐν ἐσθμῶν. εἰς αὐτὴν ἡμῶν δεινῶν τὸν γεννη-
 μενον, ἀλλὰ γεννημενον πρὸς πάντων, ἀπὸ
 ἀόρατου καὶ ὀρατοῦ πρὸς αὐτοὺς. C
 τῆς καὶ τεχνίτην καὶ δεχθῆναι τὸν ἀγγέλων, καὶ κόσμου,
 καὶ τῶν ἀνθρώπων γενέσθαι. ὅτι φησὶν, ἡ πάντων
 τεχνίτης ἐστὶν ἀξίως με σοφία, καὶ πάντα δι' αὐτῆς
 ἐγένετο. καὶ πάντες ἴδοντες τὴν δύναμιν, εἰ δεχθῶν
 ἔλαβον, ὅτι ὁ πάντων ἀνδρῶν, δεχθῶν ἐκ ἐχθρῶν.
 θεὸς δὲ εἰς τὸ πρὸς ὑπομένει τέλει. καὶ λέγει τὸν
 πατέρα ὑὸν εἶναι, εἰς δὲ πάλιν τὸν υἱὸν πατέρα
 εἶναι, ἀλλ' ὁ πατήρ, πατήρ ἐστίν. καὶ ὁ υἱός, πατὴρ
 υἱός ἐστιν. ὁμολογεῖται τὸν δύναμιν εἶναι τῆς πα-
 τρὸς τὸν υἱόν. ὁμολογεῖται τὸν λόγον θεὸς πα-
 τρὸς εἶναι ὑὸν πατὸς ὄν ἕτερος ὁμοῦ ἐστιν. καὶ τὸν λό-
 γον ἀληθῆ θεόν, καὶ σοφίαν, καὶ δύναμιν ἀλη-
 θῆ καὶ ὑὸν πρὸς ἀδιδόαμν, ἀλλ' ἐχθρῶν περὶ οἱ
 λοιποὶ υἱοὶ πρὸς αὐτοὺς εἶναι, τὸν υἱὸν λέγει τὸν.
 ὅτι ἐκείνοι ἢ διὰ τῆς τοῦ θεοῦ εἶεν τῆς ἀναγεννητῶν
 χάριτι, ἢ διὰ τὸ καὶ ἀξιώθηναι υἱοὶ πρὸς αὐ-
 τοὺς εἶναι, καὶ διὰ τὴν μίαν ὑπόστασιν, ἢ τις ἐστὶ
 τῆς πατρὸς καὶ τῆς υἱῆς. ὁμολογεῖται μονογενῆ
 καὶ πρῶτον. ἀλλὰ μονογενῆ τὸν λόγον, ὅς
 πάντες καὶ ἐστὶ ἐν τῷ πατρὶ. τὸ πρῶτον ὅτι
 ἵ τῶν ἀνθρώπων. διαφέρει δὲ τῆς καὶ ἡ κλίσις, ὅτι

A peræ ex Ariana aspide prodierunt, Va-
 lens & Ursacius. Qui gloriantur, nec
 dubitant se Christianos dicere, asse-
 rentes Verbum & Spiritum crucifixum
 esse & occisum & à mortuis surrexisse:
 & quod hæreticorum factio pertinaciter
 asseverat, Patris ac Filii & Spiritus
 Sancti diversas esse hypostasias, & à se
 invicem separatas. Nos vero hanc à
 majoribus accepimus ac didicimus, &
 hanc tenemus catholicam atque Apo-
 stolicam traditionem & fidem ac pro-
 fessionem, unam esse hypostasin quam
 ipsi hæretici substantiam appellant, Pa-
 tris ac Filii ac Spiritus Sancti. Et si qua-
 rant, quænam sit hypostasis Filii, pro-
 fitemur eam esse quæ omnium con-
 sensu sola est Patris: nunquam Patrem
 sine Filio, nec Filium sine Patre fuisse,
 nec esse posse. Absurdissimum enim
 est dicere, Patrem aliquando fuisse si-
 ne Filio. Alterum enim sine altero nec
 nominari, nec esse posse, ipsius Filii te-
 stimonium est, dicentis: Ego in Patre
 & Pater in me. Et rursus: Ego & Pater
 unum sumus. Nemo nostrum negat
 genitum, sed genitum dicimus ante om-
 nia quæ visibilia & invisibilia dicuntur:
 conditorem atque opificem Ange-
 lorum & Archangelorum, mundi que
 totius ac generis humani. Atque enim
 Scriptura: Omnium artifex Sapientia
 docuit me. Et alibi: Omnia per ipsum
 facta sunt. Jam quod semper est Ver-
 bum, initium non habet. Non enim
 semper esse potuisset, si sumpsisset ex-
 ordium. Deus autem nunquam finem
 admittit. Non dicimus, Patrem esse
 Filium, nec rursus Filium esse Patrem.
 Verum Pater est Pater Filii: & Filius
 est Patris Filii. Confitemur Filium
 esse virtutem Patris. Confitemur il-
 lum esse Verbum Dei Patris, præter
 quod nullum est aliud: & Verbum ve-
 rum Deum, & sapientiam ac virtutem
 esse. Verum autem Filium esse tradi-
 mus, non sicut alii Filii appellantur.
 D Nam hi quidem aut regenerationis
 causa Dii dicuntur, aut eo quod digni
 habitu fuerint, Filii nuncupantur: non
 autem ob unam substantiam quæ est
 Patris & Filii. Eundem confitemur U-
 nigenitum esse ac Primogenitum. Sed
 unigenitum quidem, Verbum quod
 semper fuit & est in Patre: primogeni-
 tum vero, ob naturam humanam. Præ-
 cellit tamen nova creatione, quia
 primogenitus est etiam ex mortuis.
 Confitemur unum esse Deum, unam

que esse Patris ac Filii Deitatem. Nec quisquam negat Patrem Filio majorem esse, non propter aliam hypostasin, aut aliam differentiam; sed quia ipsum Patris nomen majus est vocabulo Filii. Porro impia ac perversa est eorum interpretatio: qui à Domino dictum esse contendunt, Ego & Pater unum sumus: propter consensum atque concordiam. Omnes vero quotquot sumus catholici, stultam ac deplorandam illorum sententiam damnavimus. Quemadmodum enim homines mortales, ubi offendere se mutuo ac rixari cœperint, dissidere inter se solent, & rursus in gratiam redire, ita dissidium ac discordiam inter omnipotentem Deum Patrem ac Filium intercedere posse dicunt: quod quidem suspicari duntaxat aut cogitare absurdissimum est. Nos vero & credimus & affirmamus atque ita sentimus, factum illud oraculum: Ego & Pater unum sumus, dictum esse ob unitatem substantiæ quæ una eademque est Patris ac Filii. Illud etiam credimus, hunc semper sine ullo principio ac fine cum Patre regnare: & regnum ejus nec tempus habere quo definatur, nec unquam desinere. Quod enim semper est, id nec cœpit unquam esse, nec desinere aliquando potest. Credimus item & comprehendimus Paracletum Spiritum Sanctum, quem ipse Dominus & pollicetur est & misit: & eum credimus missum. Is vero passus non est, sed homo quem induit & quem assumpsit Christus ex Maria virgine: qui pati potest. Homo enim morti obnoxius est; Deus vero immortalis. Credimus die tertia resurrexisset, non Deum in homine, sed hominem in Deo. Quem quidem doctum obtulit Patri suo: quem à peccato & à corruptione liberavit. Credimus item eum opportuno ac definito tempore, cunctos de cunctis rebus judicaturum esse. Tanta vero est illorum amentia: tamque densis tenebris mens ipsorum offunditur, ut lucem veritatis intueri non possint. Non intelligunt, qua ratione dictum sit à Domino: ut & illi in nobis unum sint. Atqui palam est, cur unum dixerit. Nam Apostoli Sanctum Dei Spiritum acceperant: Sed tamen ipsi non erant Spiritus: nec ullus eorum Verbum erat, nec sapientia aut virtus, nec Unigenitus. Sicut ego, inquit, & tu unum

A καὶ πρῶτος τοκοῦ ἐν τῶν νεκρῶν. ὁμολογῶμεν
 ἓνα εἶναι θεόν. ὁμολογῶμεν μίαν πατρὸς καὶ υἱοῦ
 θεότητα. Ἐδέ τις ἀρνεῖται ποτε τὸν πατέρα τὸ
 υἱὸν μείζονα, ἢ δὲ ἀλλῶν ἰσώσασιν, ἢ δὲ ἀλ-
 λῶν διαφορῶν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸ τὸ ὄνομα πα-
 τρός μείζον ἐστὶ τῆς υἱοῦ. αὐτὴ δὲ αὐτῶν ἡ βλάστη-
 σις ἐστὶν ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιγενήσασα, τὴν ἑνεκα ἐ-
 ρηκέναι αὐτὸν φιλονεικῶν, ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν
 ἑσμῶν, διὰ τὴν συμφωνίαν καὶ τὴν ὁμόνοιαν.
 καὶ ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ὁμοῦ καὶ ἰσῶς καὶ ἰσο-
 κληροῦν αὐτῶν διανοίας. καὶ ὡς περὶ τοῦ ἀν-
 θρωποῦ θητοῦ, ἐπειδὴ διαφέρει ἀπὸ τῆς φύσεως.
 B κεκρηκότες διχνοῦσιν, καὶ εἰς διαλλαγῶν ἐπ-
 ἀνεισιν. ἔτι δὲ διάστασις καὶ διχνοῦσι μετὰ τοῦ πα-
 τρός θεοῦ παντοκράτορος καὶ τῆς υἱοῦ δυνάμει εἶναι
 λέγουσιν, ὅπερ ἀτοπώτατον καὶ ἄσπονδον καὶ
 ἄσπλαγξτον. ἡμεῖς δὲ καὶ πᾶσι δόξωμεν καὶ διαβεβαιώ-
 μεθα ἐξ ἑσῶν νοεῖν, ὅτι ἡ ἑσῶν φωνὴ ἐλάλη-
 σεν, ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἑσμῶν, καὶ διὰ τὴν ἑσῶν
 C σάσεως ἐνόησαν, ἡμεῖς ἐστὶν μία τῆς πατρὸς καὶ μία
 τῆς υἱοῦ. καὶ τὸ τοῦ πνεύματος πάντοτε, ἀνάρ-
 χως καὶ ἀτελευτήτως τῶν μὴ τῆς πατρὸς βα-
 σιλεύσας, καὶ μὴ ἔχον μίτε χρόνον διορίσθαι,
 D μίτε ἐκλείπειν αὐτὴ τὴν ἐσπλάγξαν. ὅτι ὁ πάντο-
 τε ἐστὶν, ἢ δὲ ἐπέσει τῶν ἑσῶν, ἢ δὲ ἐκλείπειν
 δύναιται. πᾶσι δόξωμεν καὶ ἀπειλαμβάνομεν
 τὸν ἀσπλάγξαν τὸ ἅγιον πνεῦμα, ὅπερ ἡμῶν
 αὐτῶν ὁ κύριος καὶ ἐπισημασμένος καὶ ἐπεμψέν. καὶ
 τὸ τοῦ πνεύματος πεμφθέν. καὶ τὸ τοῦ ἐπέσει-
 σεν. ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος ὃν ἐνεδύσατο, ὃν ἀνέλα-
 βεν ἐκ μαριίας τῆς παρθένου, τὸν ἀνθρώπον τὸν
 πατέρα δυνάμενον. ὅτι ἀνθρώπος, θνητός.
 θεὸς δὲ ἀθάνατος. πᾶσι δόξωμεν ὅτι τῆς τρίτης
 E ἡμέρας ἀνέστη ἐκ τοῦ θανάτου ἐν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ'
 ὁ ἀνθρώπος ἐν τῶν θεῶν ἀνέστη. ὃν πᾶσι καὶ ἀσπλά-
 γξον τῶν πατέρων αὐτῶν δώρον. ὃν ἐλδοθήσασιν
 ἐκ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς φθορᾶς. πᾶσι δόξω-
 μεν καὶ ὅτι ἐν τῶν καιρῶν καὶ ἀειμένον πάντας
 καὶ ἀειπάντων αὐτῶν κενεῖ. τὸ αὐτὸ καὶ τῶν
 ἀνθρώπων ἐν ἡ ἀνοία, καὶ ἔτι παχέσι σκότῳ καὶ διά-
 νοια αὐτῶν ἐκλύθησασιν, ἵνα μὴ δμνηθῶσιν
 ἰδέν τὸ φῶς τῆς ἀληθείας. ἢ συνίσταν ὡς λόγῳ
 εἶρησαι. ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῶν ἐσῶσι. Ἐσῶσι
 διὰ τὸ ἐν. ὅτι οἱ ἀπίστοι πνεῦμα ἅγιον τῶν
 θεῶν ἔλαβον, ἀλλ' ὅμως αὐτοὶ οὐκ ἔσαν πνεῦ-
 μα, ἢ δὲ τῶν αὐτῶν ἡ λογία, ἢ σοφία, ἢ δυνά-
 μεις ἡ, ἢ δὲ μονογενῆς ἡ. ὡς περὶ ἐγὼ, ψη-

σιν, κὶ σὺν ἐσμῶν, ἕτῳς κὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν. ἀλλὰ ὧς ἀκριβῶς διέπεσε ἡ θεία Φωνή, ἐν ἡμῖν ὡς Φησὶν. ὁδὸν εἶπεν, ὡσπερ ἡμεῖς ἐν ἐσμῶν ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ, ἀλλ' ἵνα οἱ μαθηταὶ ἐν αὐτοῖς συζυγοὶ κὶ ἡνωμένοι, ἐν ὧσιν τῆ πίστεως, τῆ ὁμολογίας, καὶ ἐν τῇ χάριτι καὶ ἐυσέβεια τῆ πατρὸς πατρὸς, κὶ τῆ τῆ κυρίου κὶ σωτῆρος ἡμῶν συγχωρήσει κὶ ἀγάπῃ ἐν εὐαγγελισμῶσιν. Ἐκ τῶν δὲ τῶν γραμμάτων ἐστὶ μαθεῖν, τῶν μὲν κατήγορων τὴν συκοφαντίαν, τῶν δὲ πάλαι δικασάντων τὴν ἀδικίαν. καὶ περὶ τούτοις, τῶν δογμάτων τὴν ὑγίαν, ἔρμῳ τὰ περὶ τῆς θείας ἡμᾶς ἐδίδαξαν φύσεως οἱ μακάριοι πατέρες, ἀλλὰ κὶ τὴν περὶ τῆς οἰκονομίας διδασκαλίαν περὶ ἡμετέρας. Ταῦτα ὁ κώνστας μεμαθηκώς, ἠθύμωσε μὲν τὰ ἀδελφῶν τὴν ευκολίαν ὄρων. ἐχαλέπνε δὲ κὶ τῶν ταῦτα τελευτήκων, καὶ τὴν βασιλείαν ἠπάληκτων ὑχέρειαν. δύο δὲ ἐν τῶν εἰς τὴν σαρκὶ κὶ μὲν σωεληλυθῶτων ἐκλεξάμενος Ἐπισκόπους, μὲν γραμμάτων περὶ τὸν ἀδελφὸν ἀπέπεσε. σωμαπέσειε δὲ αὐτοῖς κὶ στρατηγόν. Καλιανὸς δὲ τῶν ὀνομαζῶν, ὁ ἐυσέβεια τε κὶ δικαιοσύνην διέλαμπε. τὰ δὲ γραμμάτων ἔπαραινεν μόνον εἶχε δὲ συμβαλλῶν, ἀλλὰ κὶ ἀπειλῶν ἐυσέβει πρὸς βασιλεῖ. πρῶτον μὲν ἔπεσε περὶ τὰ ἀδελφῶν, τοῖς Ἐπισκόποις τὰς ἀκοὰς ὑποσχάν, καὶ τὰς ὑποσέφαινας καὶ τῶν ἀλλῶν τολμωμένας ὑπονομίας μαθεῖν. καὶ μὲν κὶ ἀθανάσιον ἀποδείξαι τῆ παύση, δηλῆς κὶ τῆς συκοφαντίας γενημένης, καὶ τῆς τῶν πάλαι δικασάντων ὑπονομίας κὶ δυσμενείας. περὶ τούτοις, ὡς εἰ μὴ παιδείη κὶ τὰ δίκαια πρᾶξοι, αὐτὸς τὴν ἀλεξάνδρειαν καλαλήψαι, καὶ τὸν ἀθανάσιον ἀποδείξαι τοῖς ποθέσι περὶ αὐτοῖς, καὶ τῶν δυσμενῶν ἐξελάσει τὸ σίφ. ταῦτ' ἔλεγε δὲ κωνσταντῖνος τὴν Ἐπιστολῶν, ἐν ἀντιοχείᾳ δὲ τῆ καὶ ἐτύχανεν ὡν, ὑπέχετο δράσειν ὅπερ ὁ τῶν ὀδῶν ἐπήγειλε κοινῶς. ἀλλ' ἔπειτα τούτοις ἀλγίσαντες οἱ τῆ ἀληθείας πολεμῆν εὐθέως, τὸ παμμύαρον ἐκείνο καὶ δυσσεβῆς κατεσκόασαν δράμα. κατήχηθ' ἡ μὲν ὑπερὶ τὴν ὑπὸ ἰουλιανὸν τῶν ἀρχιερέων ἡ ξυνοδικία. ὁ δὲ στρατηγὸς καλαίω γὰρ ἑτέραν εἰλήθη.

A sumus, ita & illi in nobis unum sint. Accurate vox Divina utrumque distinxit: In nobis, inquit, unum sint. Non dicit: Sicut nos unum sumus ego & Pater: sed ut discipuli inter se juncti atque uniti, sint unum in fide & confessione, utque in gratia & pietate Dei Patris, & indulgentia ac charitate Servatoris nostri Jesu Christi, unum esse possint. Ex his litteris cognosci potest & accusatorum calumnia, & eorum qui olim sententiam dixerant iniquitas: sana denique doctrina hujus Concilii. Neque enim solum quæ ad divinam naturam spectant, nos docuerunt beatissimi

Bi patres, sed etiam doctrinam de dispensatione salutis humanæ nobis exposuerunt. Hæc cum Imperator Constantinus didicisset, doluit quidem, fratris sui levitatem considerans. Cæterum adversus eos qui hæc machinati essent, & qui facilem Imperatoris animum decerpissent, graviter commotus est. Proinde cum duos Episcopos ex iis qui Serdica congregati fuerant, elegisset, eos cum litteris ad fratrem Constantium misit. Porro unam cum illis misit etiam Magistrum militum, Sallianum nomine, virum pietate ac justitia insignem. Litteræ autem ipsæ non hortationem solum & suasionem, sed minas etiam continebant pio Imperatore dignas. Scripsit enim fratri, primum quidem ut Episcopis aures præberet, & Stephani ac cæterorum iniqua facinora cognosceret: utque Athanasium gregi suo resisteret, cum accusatorum calumnia, & superiorum judicium iniquitas ac malevolentia jam esset patefacta. Deinde adjecit, nisi ille morem gereret, ac nisi id, quod æquum erat, faceret, se Alexandriam profecturum; & Athanasium quidem plebi ipsum desideranti redditurum, inimicorum vero catervas expulsurum esse. His litteris acceptis Constantinus, qui tunc temporis Antiochiæ degebat, facturum se pollicitus est id quod frater ipsi mandaverat. Sed cum id molestè ferrent ii qui veritatem oppugnare consueverant, execrandum hoc atque impium facinus machinati sunt. Divertit par illud Episcoporum juxta clivum; Magister autem militum, alio hospicio utebatur.